

Social- og integrationsministeriet

Talepapir til samråd den 23. maj 2013 jf. SOU alm. del - samrådsspm. Z og Æ.

DET TALTE ORD GÆLDER

Samrådsspørgsmål Z: Ministeren bedes redegøre for fordelingen og anvendelsen af de 46 millioner kr., der blev afsat i satspuljeaftalen i november 2011 til projektet "Exit Prostitution".

Samrådsspørgsmål Æ: Ministeren bedes redegøre for processen med at identificere og implementere sammenhængende tilbud med henblik på effektive exit-muligheder til de prostituerede, der ønsker at forlade prostitution.

Tak for de to spørgsmål til Exit Prostitution. Jeg vil besvare de to spørgsmål samlet og indlede med at tage fat i spørgsmål Æ.

Først vil jeg dog gerne slå fast, at regeringen anser prostitution som et alvorligt socialt problem. Det er regeringens klare overbevisning, at det er gennem sociale indsatser, at de her borgere hjælpes bedst. Ikke gennem en generel kriminalisering af prostitutionskunder og købesex.

Men vi mangler i dag viden om, hvordan vi bedst muligt hjælper og støtter de prostituerede. Det er vigtigt for regeringen, at vi får mere viden om, hvordan vi hjælper de udsatte prostituerede til at komme ud af prostitution og til at få et løft i deres sociale situation.

Det er netop derfor satspuljeinitiativet Exit Prostitution er blevet iværksat. Det er vigtigt at slå fast, at Exit Prostitution skal styrke indsatsen for at hjælpe prostituerede, både mens de befinder sig i prostitution og i det øjeblik, de ønsker at forlade prostitution.

Den manglende viden om hvordan vi bedst hjælper prostituerede, vil jeg have gjort op med. Der findes i dag fx ingen indsatser, der har en dokumenteret effekt på prostituerede, der ønsker at forlade prostitution.

Derfor er det vigtigt at fremhæve, at Exit Prostitution er et udviklingsprojekt. Her vil vi for første gang udarbejde en samlet strategi på prostitutionsområdet og måle på effekten af indsatsen. Projektet skal samle den viden, der er om indsatser for prostituerede.

På den baggrund vil vi opstille en metode, der sikrer, at vi fremadrettet kan hjælpe de prostituerede til et bedre liv og hjælpe så mange som muligt helt ud af prostitution.

Vi har kigget på erfaringerne fra både Danmark og udlandet, og vi har ladet os inspirere af gode erfaringer fra andre områder på det sociale område. Det gælder ikke mindst erfaringerne fra hjemløseområdet.

Forarbejdet med at indsamle den nødvendige viden og udviklingen af projektet har været mere tidskrævende end forventet. Det skal jeg være den første til at beklage. Men det har altså været et vigtigt afsæt for det videre arbejde.

Jeg er om nogen optaget af, at de midler, vi har afsat politisk, kommer ud og gør en forskel for dem det handler om – nemlig de prostituerede, som enten har et ønske om at komme ud af prostitution, eller som minimum har et ønske om et løft i deres sociale situation.

Men jeg er selvfølgelig også optaget af, at pengene kommer ud og gør en reel forskel på baggrund af et grundigt forarbejde.

Det indledende arbejde har blandt andet inddraget erfaringerne med anvendelsen af den såkaldte CTI-metode [Critical Time Intervention], der går ud på, at give den enkelte person en fokuseret og intensiv støtte.

Formålet med støtten er, at borgeren bliver i stand til at klare sig selv efter forløbet. Metoden er afprøvet i Danmark med rigtig gode erfaringer på hjemløseområdet, som en del af den nationale Hjemløsestrategi.

Vi har derfor valgt i arbejdet med Exit Prostitution, at fokusere på CTI-metoden i arbejdet med de prostituerede. Metoden skal, som en del af projektet, tilpasses, så den matcher behovene hos de prostituerede.

Omdrejningspunktet for indsatsen er en koordinerende støtteperson. Støttepersonen hjælper den prostituerede til at kunne tage kontrol over sit eget liv, og er med til at sikre, at der er sammenhæng i det tilbud, den prostituerede får.

Indsatsen er fordelt over tre faser.

Den første fase handler særligt om at få skabt kontakten til borgeren og få afklaret, hvad det er den enkelte har brug for.

I de næste to faser arbejder borgeren og støttepersonen sammen om at give borgeren den rette støtte og hjælp. Der arbejdes her på at finde holdbare løsninger, som borgeren også kan bruge, når forløbet er afsluttet.

Forløbet under Exit Prostitution varer 1 år. Målet er at den prostituerede bliver i stand til at klare sig selv, uden at falde tilbage i prostitution. Der er med andre ord et reelt rehabiliterende sigte med indsatsen.

Erfaringen fra hjemløseområdet og arbejdet med netop CTI-metoden har vist os, at fx den tætte kobling mellem støttepersonen og borgerens myndighedssagsbehandler har afgørende betydning for, at der sker en reel forandring i den enkeltes liv.

De problemer, de prostituerede slås med, kan være mange og forskellige. Det er derfor vigtigt, at den prostituerede tilbydes en indsats, der både er sammenhængende og passer til den enkeltes problemer.

Hjælpen kan blandt andet handle om at komme i afvænning for et misbrug, eller om at få hjælp til psykiske problemer. Mange vil også

have behov for hjælp til at kunne finde et arbejde eller til at starte på en uddannelse. Andre har brug for social støtte eller faglig opkvalificering, inden dette overhovedet er en realistisk mulighed.

Vi ved også, at der er mange af de prostituerede, som har behov for hjælp til at få styr på deres økonomi. Derfor er blandt andet gældsrådgivning og mulighederne for at få eftergivet gæld til det offentlige vigtige elementer at se nærmere på.

Og det her er bare nogle eksempler på de tilbud, de prostituerede kan have brug for. Vi skal kunne levere en indsats, som favner hele spektret af problemstillinger, som de prostituerede står med. I det øjeblik de prostituerede tager det første skridt på vejen ud af prostitution, skal vi kunne tage dem i hånden og hjælpe. Og tilbuddene skal kunne tilbydes hurtigt og koordineret.

Det er vigtigt at vi sikrer, at der er den nødvendige sammenhæng i indsatsen, der skal til for at flytte borgeren i retning af et bedre liv. Derfor er det vigtigt, at indsatsen forankres i kommunerne.

Som jeg allerede har været inde på, er vores viden i dag på prostitutionsområdet desværre meget begrænset. Det gælder både, hvordan vi bedst hjælper de prostituerede, det gælder

målgruppernes præcise omfang og det gælder behovet i de enkelte kommuner.

Det er udgangspunktet for Exit-projektet. Og det må vi naturligvis forholde os til. Det betyder også, at vi undervejs i forløbet - i takt med at vi får øget viden om målgruppens præcise omfang og det præcise behov for indsatser i de enkelte kommuner – vil sætte målrettet ind, hvor der er størst behov.

Det er der reserveret midler til i projektet. Og der er reserveret midler til at kunne forankre og udbrede de indsatser, der viser sig virkningsfulde.

I satspuljeaftalen for 2012 blev der afsat 46 mio. kr. til initiativet Exit Prostitution.

Det er helt centralt, at kommunerne bliver omdrejningspunktet for tilbuddene til mennesker i prostitution - på samme måde, som de i forvejen er det for andre borgere på det sociale område.

Den kommunale forankring skal give større sammenhæng i indsatsen. Derfor bruges størstedelen af midlerne til aktiviteter i de involverede kommuner. Der er foreløbigt afsat 24 mio. kr. til den kommunale indsats.

Midlerne til kommunerne er fordelt under hensyntagen til indbyggertallet i kommunerne. Det betyder, at der indtil videre er afsat 8,9 mio. kr. til Københavns Kommune, 6,0 mio. kr. til Aarhus Kommune, 4,5 mio. kr. til Odense Kommune og 4,5 mio. kr. til Aalborg Kommune.

Men kommunerne skal bestemt ikke gøre det alene. Det er afgørende, at NGO'ernes store kendskab til og berøring med de problemer, som omgiver mennesker i prostitution, inddrages aktivt i projektet.

Derfor forpligtes de deltagende kommuner også til at samarbejde med NGO'erne om projektet. Og i den sammenhæng synes jeg kun, det er rimeligt, at det er projektkommunerne selv, der vurderer, hvilke NGO'er de finder relevante at indgå et konkret samarbejde med.

Kommunerne skal bl.a. vurdere, hvordan NGO'ernes tilbud kan inddrages, så den bedst muligt supplerer kommunens tilbudsvifte. Indtil videre er der øremærket 6,4 mio.kr. til NGO'ers aktiviteter i projektet.

Der skal fra projektstart være fokus på, hvordan metoden implementeres lokalt. Og der skal være fokus på, at de medarbejdere, der skal arbejde med nye metoder, får den nødvendige undervisning. Der er derfor også afsat 1,8 mio. kr. til det arbejde.

Der er desuden afsat 200.000 kr. til at SFI og Socialstyrelsen i samarbejde kan formidle projektets resultater.

Dermed er ca. 12 mio. kr. af den samlede ramme på 46 mio. kr. reserveret til en målrettet indsats. Den iværksættes, når vi efter første del af projektperioden har mere præcis viden om målgruppen og indsatserne.

Jeg vil gerne understrege, at det er vigtigt for os, at den eksisterende viden og erfaring på området, som både NGO'erne og kommuner besidder, inddrages aktivt i projektet.

Derfor er Socialstyrelsen lige nu i gang med at nedsætte en national følgegruppe til projektet. Den nationale følgegruppe skal bidrage med råd og vejledning til projektet gennem forløbet.

Socialstyrelsen har i sidste uge sendt invitation til deltagerne til følgegruppen. Blandt andet er Liva Rehab og KFUK sammen med en lang række andre NGO'er på området blevet inviteret til at deltage sammen med de fire deltagende kommuner.

Det er tidligere blevet sagt, at regeringen har bevilliget et stort beløb til en meget lille gruppe mennesker.

Jeg vil gerne endnu engang understrege, at målgruppen for projektet *for det første* er prostituerede, som ønsker at komme ud af prostitution. Og *for det andet* er målgruppen også prostituerede som ønsker et løft i deres sociale situation. For eksempel at opnå stoffrihed og klarhed over mulighederne for et liv uden prostitution.

Den sidste gruppe kan i kraft af en forbedring af deres aktuelle livssituation på et senere tidspunkt blive exitparate.

Jeg vil runde af med igen at fremhæve, at det er en vigtig præmis for hele den indsats, vi har sat i gang her, at det er kommunerne, der bliver omdrejningspunktet for indsatsen.

Derfor er det også kommunerne, som har fået størstedelen af pengene, der er afsat til initiativet. Som en del af projektet er det samtidig afgørende, at kommunerne bruger NGO'ernes store viden og erfaring på området.

Hvis det i forløbet viser sig fornuftigt at anvende flere penge på NGO'ernes indsats, end der indtil videre er afsat, må vi tage en konkret vurdering af det, set i lyset af de resultater, som opnås.

Der er som sagt tale om et udviklingsprojekt, hvor vi for første gang kommer med et bud på en samlet strategi for, hvordan vi bedst muligt hjælper prostituerede og giver dem en vej ud af prostitution.

Den metode vi skal bruge, er blevet tilrettelagt ud fra et grundigt forarbejde. Her har vi inddraget viden fra ind- og udland, og fra NGO'ere og andre praktikere på området.

Jeg er sikker på, at vi med en gennemtænkt og sammenhængende social indsats, bedst når målet om, at give de prostituerede en hjælp, som reelt bringer dem videre i tilværelsen.